

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Parnell.

Nekronani kralj irski, nekdanj obožavani ljubljeneč naroda svojega, Parnell, umrl je nenadoma v angleškem kopalnici v Brightonu, v najlepši dobi, stoprav 45 let star. Z njim izgubil je angleški parlament jednega najmarkantnejših svojih članov, narod irski genijalega voditelja, Angleži pa velikega in jedinstvu Britanije najnevarnejšega protivnika.

Sin angleških protestantskih roditeljev prišel je Parnell leta 1875. prvokrat v parlament in postal v kratkem po svoji vstrajnosti, odločnosti in hladni, vse okoliščine počevajoči previdnosti vodja malobrojnim zastopnikom zatiranega naroda irskega.

Izboren govornik umel je Parnell naučiti za narodno idejo tudi dotlej povsem apatične kroge, celo v Ameriki živeče Irce, ki so sčasoma postali uprav neizcrpni vir denarnih sredstev, katerih je bilo treba v uspešno organizacijo stranke, močna zaslonba irskim težojam. Parnell obhodil je zeleni otok na vse kraje, vspodbujal, učil in naučeval narod in ko so bile l. 1880. volitve v angleški parlament, pripeljal je v London več nego 70 izbornih discipliniranih, zanesljivih poslancev, katerim je bil on priznani vodja. Prvi korak, ki ga je storil Parnell, je bil predlog o ureditvi agrarnih razmer na Irskem, ki so bile baš v tem času vsled represalij angleških posestnikov uprav neznošne. Tedaj vladajoča liberalna stranka prišla je vsled tega v veliko zadrego in stari prekanjeni Gladstone si ni vedel druge pomoči, nego da je dal Parnella pahniti v zapor. Sedem dolgih mesecev držali so Parnella v Dublinski trdnjavi, a vzlic temu se ni udal in ni odnehal. Gladstone pogajal se je z njim, kakor z vodjem velike, nevarne vojske, a smeli mož v zatohli ujeti se ni dal ne pregovoriti, ne pridobiti in si je s tem pridobil v Irceh toliko popularnost, kakor je še ni imel v ozemlju slavne Britanije nikdar noben mož. Ko so ga naposled izpustili iz ječe, pozdravljali so ga Irce kakor spasilca svojega in mu v znak hvaležnosti in udanosti poklonili „naroda dar“ 400.000 gld. — Parnell dospel je bil tedaj na vrhunec svojega ugleda in svojega upliva. Narod je bil odločen in pripravljen na boj za svojo

neodvisnost in ga tudi začel z vsemi sredstvi. Ustanovila se je „irska liga“, ki je strahovala in preganjala na vse dovoljene in nedovoljene načine zatiralce svoje in Parnellovih besed pijani, vsled angleškega pritiska do skrajnosti razdraženi ljudje spozabili so se tako daleč, da so celo zavratno umorili kraljevskega namestnika na Irskem. To je bil hud udarec za irsko narodno stranko; sum je letel na Parnella, dolžili so ga javno, da je, ako ne direktni, vsaj moralni prouzročitelj tega umora, napadali in preganjali so brez usmiljenja vso stranko — a hladnokrvnega Parnella ni vse to vznemirilo ni za trenutek. Na žrtve, preko katerih mu je bilo hoditi, se ni oziral, gledal je le na svoj cilj in mirno nadaljeval začeto delo.

V zvezi s konservativci primoral je bil Parnell že leta 1885. Gladstone a da je odstopil in sivolasi državnik uvidel je tedaj, da brez Ircev ne bode mogoče izhajati nobeni angleški vladi več. Koliko zadoščenje za Parnella! Mej narodom ni imel protivnika, vse mu je slepo sledilo in Gladstone sam dvignil je na ščit „Home-rule“, načrt v ureditvi irsko-angleškega razmerja, ki je v glavnih točkah započeval terjatvam Parnellovim.

Ali tudi nasprotniki Parnellovi niso mirovali; sledili so mu korak za korakom in pazno zasledovali, kje bi bilo mogoče priti nevarnemu možu do živega.

In prišli so mu do živega!

Parnell je bil zapisal dušo in srce lepi sprogi kapetana O'Shea in od tega hipa izneverila se mu je politiška sreča. Nasprotniki dvignili so grozen krik in našli voljna ušesa. Zlasti irski škofje, katerim je že dolgo mrzilo, da ima na narod irski protestant Parnell več upliva nego oni sami, pridružili so se tožnikom njegovim in zanesli razdor in prepir v narodno stranko, dotlej tako uzorno zložno. Principijelnih, politiških in verskih razlogov niso v to imeli, zgolj osobnosti bili so uzrok, da so postavili Parnella na sramotni oder in to oni isti irski škofje, ki so bili in so še za pristaše svoje do skrajnosti tolerantni.

Nestalna, kakor ženska ljubezen, je tudi narodov naklonjenost. Parnellu strgali so s čela lov-

jev venec, ki si ga je bil v poštemem boju pošteno zaslužil, izbacnili so ga iz stranke, ravnali z njim kakor z najpodlejšo kukavico in to vse zaradi bagatelne stvari. A Parnell vender ni ponehal. Z ono jekleno vstrajnostjo, s katero je bil premagal toliko ovir in nasprotstev, pripravljal se je na novi boj in kdo vé, bi-li ne bil zmagal i ta pot, da ga ni prehitela — smrt.

Državni zbor.

Na Dunaji 9. oktobra.

Kakor navadno, se je tudi to jesensko zasedanje, ki sledi vznešenemu političnemu gibanju po deželi, mnogo komentovalo, mnogo o njem ugibalo in ukrepalo. Vse stranke litele so jasni temi in negotovost mejsebojnih razmer v zbornici. Vsaka bi bila rada v večini in skuša dokazati, da je možna združiti stalno večino. Sosebno si prizadeva nemška liberalna stranka prepričati vodečega državnika, da ni možno vladati z večino, ki se sestavi od slučaja do slučaja. Da s tem pojedini člani stare večine niso zadovoljni in da take večine ne marajo ponoviti, je pač samo ob sebi umevno. Poljaki so proti večini, Mladočehi neso za zvezo z konservativci, pač pa s feudalci; le oboji slednji drže se še vedno ideje stare desnice v kakeršni koli obliki. V takih razmerah pač grofu Taaffeu ne preostaje drugega, nego prijeti se rešilne palice, ki mu jo nudi stranka nemško-liberalna. Le ta bi se sicer z Mladočehi in z nekaterimi člani desnice ne hotela zvezati, pač pa bi bilo možno spraviti na dan večino pod egide popolnoma nemškega regima.

Poljaki seveda bi se tudi vsprejeli v to večino. Tako in jednako skuša se kombinovati in to vse na račun obravnave, ki bodo sledile eksposéju finančnega ministra. Nejasnost razmer, ki so zavladale v prvem zasedanju sedanje zbornice, pa se vzlic vsem upom listov in njihovih strank neče umakniti stalnim in gotovim skupinam, vsaj takoj ob početku zasedanja ne.

Prva seja bila je sicer dobro obiskana in le malo je bilo število odsotnikov — a obraz zbornice ni se spremenil v ničemur. Presrčno prijateljsko pozdravljenje posamnikov in dogodki ob parlamen-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Jesen s svojimi brezkončno dolgimi večeri, pričinja običajno gledališko dobo, ki nam ponuja prijetno poučno zabavo in najugodnejši užitek. Slovenako gledališče mora se letos še stiskati na čitalniške dvorane ozkem odru, ki nam je v dosedanji dobi, ko gledališča sploh ni bilo, služilo kot slovenske Talije ljubo zavetišče, katero bi pa sedaj prej ko slej radi ostavili in se preselili v novega deželnega gledališča krasne prostore. Jako naravno je hrepenenje po preselitvi v novo gledališče, kajti ta zgradba je tako elegantna, ukusna in praktična, sezidana po vseh najnovejših izkušnjah in izumih, da bode izvestno v bodoče uzorec novim gledališčem, ki se bodo gradili v sosednih deželah in prelep spomenik požrtvovalnosti dežele naše, ob jednom pa v trajno slavo mojstru V. H r a s k e m u.

Istodobno, kakor gledališče, pričel je tudi državni zbor, ki se od gledališč v tem razlikuje, da nema prav nič novega repertoarja. Državni proračun, to je večno skeleča rana, in kadar je ta pod streho, je glavna naloga završena, vsa skrb pri kraji, kajti

druga uprašanja so vsa le podrejene važnosti in ne delajo posebnih preglavic, niti dolgotrajnih razprav. Budgetna razprava pa se je vsakokrat vila, kakor morska kača, bili so govori za govori, vsi polni aplomba, naposled pa se je proračun potrdil, kakor se je bil predložil. Letos mislijo skrajšati tudi budgetno debato, kar je jako hvalevredno, kajti čas je tudi denar in pri čem da smo, to itak ni nobena tajnost.

Vojni minister bil je letos visoko nategnil svoje zahteve, hotel je celih novih šestnajst milijonov. Na vsestransko prigovarjanje, da je to prevelika vsota, ki bi nam požrla ves tako teško doseženi prebitek, je mož vender odjenjal in zahteval bode letos bore štiri milijone. On s tem ni nič na zgubi. Letos štiri, drugo, tretje in četrto leto po štiri, tako dobi vkupe venderle šestnajst milijonov, razloček je le ta, da jih ne bode dobil v jednom letu, ampak „zitzerweise“ v štirih letih. Kdor zna, pa zna in vsak si mora sam pomagati, če hoče, da mu Bog in poslanci pomorejo.

Glede naših državnih poslancev sem pa v istini radoveden, kako se bodo postavljali in koliko so ob počitnicah poguma nabrali. Gradiva jim je v izobilji na razpolaganje. Gospoda Klun in Povše, ki sta na katoliškega društva shodih toliko vedela de-

klamovati o konservativne stranke velikanskih silah, ki sta poslušalce kar z medom obljub mazala okolu ust, bodeta sedaj izvestno v delo vzela gospoda pl. Gauča in zahtevala odgovora, zakaj da ima gimnazija v Ljubljani tako skandalozne prostore. Uprašala ga bodeta, kdaj se vender začne graditi novo gimnazijsko poslopje ter pri tej priliki, ko beseda besedo prinese, še kakšno možko rekla za gimnazijo v Kranji. Gospod pl. Gauč bode na njijina osnovana uprašanja kar strepetal in v kratkem bode demo imeli, česar potrebujemo.

Istega Gauča bilo bi tudi nategniti, zakaj nam je Nemca Sokola iz Melka semkaj poslal kot učitelja petja in glasbe. Po katerih pedagoških načelih se je pač ravnal gospod minister, da je imenoval moža, ki slovenski ne umeje ni besedice, a odklonil tri izredno sposobne in obče znane narodnjake? Gospod Gauč ustregel bode gotovo drage volje naši radovednosti.

Poseben, jako važen predmet, bila bi interpelacija o dogodkih v Celji o prisotnosti presvetlega cesarja, ko je Celjski omikani in neomikani „mob“ vse možno storil, da bi Slovencem preprečil izjave lojalnosti. O tem je bilo v naših listih sicer že veliko pisanega, ipak bi jaz to še posebno rad čul v državnem zboru, na primer tedaj, ko bodo Mlado-

tarnih počitkih — ki so bili pač glavna snov govorov, kakor tudi pripravljane za bodoče klubove seje, odvrčale so pozor od dnevnega reda in bile krive, da so se jeli prostori poslancev kmalu in precej prazniti in jih je le malo število, mej njimi naša slovenska delegacija — vstrajalo vse štiri ure, do konca seje (ob 3. uri popoldne).

Tudi ministri so stoprav po pričetku seje zasedli svoje prostore a se tudi kmalu oddaljili.

Po običajnem pozdravu omenil je še vedno čvrsti predsednik dr. Smolka smrt našega sodeželana posl. bar. Taufferer-ja in mu posvetil častno priznanje značajnosti. Tudi je objavil vladno naznanilo o shodu delegacij na Dunaji v dan 9. novembra in o predlogu glede pristavka volilnemu redu veljavnemu v Galiciji.

Na to je sledil predlog dr. Grossa in tovarišev o strožjem nadziranju delovanja zavarovalnih društev, nadalje predlog dr. Fuchsa in tovarišev o jednokratnem letnem poročilu vlade glede ukrepov o peticijah, katere je razpravljajal državni zbor. Slednjič je poslanec Pernerstorfer predlagal sestavo odseka 24 mož v pretres ustanove državnega zastopa na podlagi direktne volitve, mestu sedanjih skupin. Posl. Nabergoj je podpiral nasvet Burgstallerjev o povišanji plačil državnim uradnikom v Trstu.

Potem se je prešlo na dnevni red in razpravljalo o znani borbni radi prodaje piva v steklenicah. Poročevalec sam, dr. Ebenhoch, omenil je, da so mnenja silno različna in da bi stvar itak pripadala področju potrebne obrtne reforme. Sicer pa je rešil obrtni odsek zadevo v zmislu, da se oblasti opomnijo, naj strogo pazijo na kupčijo s pivom v steklenicah in po potrebi kaznujejo one, ki bi se pregrešili proti postavnim določbam. Temu nasprotujoč je posl. Neuber zahteval, da se vrne predlog obrtnemu odseku, oziroma neki obrtni enketi; posl. Kušar pa je utemeljeval, da se vsprejme prodaja piva v tej obliki tudi mej koncesijovane obrti, na kar je poročevalec izrazil, da je zadovoljen s predlogom Neuberjevim, ki se je tudi vsprejel. Pozneje predlagal je še v isti zadevi samostalno posl. Polzhofer, da se izvoli enketa iz zastopnikov vseh obrtij.

Vse to, tudi zadnja zadeva, ni našlo posebne pozornosti, ki pa se je zvečala pri sledeči razpravi o predlogu dr. Jaques-a in dr. Roser-ja o odškodnini za one, ki so bili po nedolžnem obsojeni ter prestali vso ali kateri del odmerjene jim kazni. Predlagalec dr. Roser pravi, da mu je žal, da ne more staviti predloga, da se nedolžni obsojenec odškodni vsekakor in da mu bode v obilo zadoščenje, če se predlog vsprejme. Na to podpira poročevalec Jaques predlog, na kar se po daljši debati, ki je obsegla razmotrivanje juridiških terminov, „primerna odškodnina“ in „dostojno . . .“ Prvega termina poprijela se je bila poslaniška zbornica že v prejšnjih predlogih, slednega je pa zahtevala gospodska zbornica. Zadnji predlog je radi tega vsprejel tudi pravni odsek in predložil zbornici tako prenarajeni načrt v vsprejem.

A zbornična slučajna večina zahtevala je prvi termin, kar je tudi obveljalo. Tako spremenjeni načrt se je vsprejel.

Čehi interpelovali o dogodkih v Liberci, ki so nemščurkim izrodkom v Celji podobni tako, kakor krajcar krajcarju.

Dalje naj bi se državnozborna delegacija ozrla tudi na doleno stran, n. pr. v Drago, ki tako hrabro odbija nenarodno in neuravno nasilstvo, potem pa v dolensko metropolo, v Novo mesto samo, odkoder prihajajo dan za dnevom dopisi in pritožbe, kako neznosne so tamošnje razmere, da je že župan g. dr. Poznik odložil svoje dostojanstvo. Gode se pa zares čudne stvari tam doli ob zeleni Krki. Trojica, katere bi vrabci ne bili lepše skupaj znosili, bočejo strahovati vse prebivalstvo. Te predrzne osebe: Schönberger, mladi Detela in neizogibni Fekete, katerega imajo povsod tako radi, kakor slab denar, začeli so ondu po krčmah razsajati in upeljavati nov red. Preobračajo vsak dan nove kolozce, da je kaj takega le možno tam doli pod Gorjanci. Čemu bi več govoril? Ako gospodje poslanci slovenske liste čitajo, preverjen sem, da bodo gotovo v tem oziru rekli energično besedo, da vendar že neha sedanji Novomeški škandal, ki je prebivalstvu v nadlego, politiški upravi pa gotovo ne v slavo, da neha škandal, o katerem že ves svet ugiba, kako to, da se taka grozna halabuka dopušča toliko časa, ne da bi se takoj z vso resnobo poseglo vmes.

Proti konci sejo predložil je posl. Pfeifer predlog nujnosti o podpori v okrajih Rudolfovo, Krško in Radovljica. Prof. Tilser, Eim in drugovi interpelovali pa so vlado radi dogodka v Libercih za bivanje cesarjevega na Češkem in o ukrepu v teh zadevah. Na to se je končala seja ob 3. uri popoldne.

S tem seveda prvi dan ni bil končan. Seje klubov, razmotrivanje položaja in bodočega finančnega ekspozija ter njega nasledkov delajo i posamnikom in skupinam dokaj dela. Pa tudi drugi interesovani krogi, posebno časnikarji, razmišljajo položaj in pričakujejo željno prihodnje seje, ki jim poda morda kako pojasnilo, kak ključ do razmotanja našega parlamentarnega gordiškega vozla.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 10. oktobra.

Čehi v Libercih.

Namestnik češki grof Thun mudi se sedaj osobno v Libercih in je vsprejel tudi odposlanca češke manjšine, kateri so se pritožili zaradi ravnanja mestnih funkcionarjev o priliki cesarjevega obiska. Namestnik grof Thun izjavil je odposlancem, da je v tej zadevi vsega kriv komité, vsaj župau odklanja za to vsako odgovornost. Nadalje rekel je namestnik, da je cesar globoko užaljen, ker je na svoje oči videl, da so nemški turnarji napadli mirne Čehi. — Namestnik je ves ta napad sam videl in se izrazil, da je to vzbudilo njegov gnev. — Vzlic temu taje oficijozni listi unisono z nemškimi glasili ves dogodek in to s skrajno predrznostjo.

Ruski listi o Liberškem atentatu.

Ruski listi, govoreč o nagibih in o uspehih cesarjevega potovanja po Češkem, govore seveda tudi o Liberških bombah. „Novoje Vremja“ sodi, da so bombe položili anarhisti in izvaja potem iz razmerij, kakor so se javile ob zadnjem potovanju cesarjevem, da se češko nemška sprava ne da tako izvršiti, kakot je namerjal grof Taaffe. Glavni vzrok temu Taaffeovemu neuspehu je vnanje politike pravce, kajti s tem, da je pristopila Avstrija trojni zvezi, se Slovani avstrijski ne bodo nikdar sprijaznili. — Tudi „Grazhdanin“ trdi, da je atentat delo anarhistov in da za slovansko idejo v Avstriji ne bode imel slabih posledic. Ta atentat — pravi „Grazhdanin“ — moral je prepričati pristojne kroge, da so Avstriji nevarni nemški socialisti bolj nego kdor koli.

Konservativci in krščanski socialisti.

Mej klerikalci, ki si vzdevajo brez vsake pravice ime konservativcev, in mej krščanskimi socialisti bila je za časa zadnjih državnozbornih volitev najlepša, da ne rečemo idealna zloga. Klerikalci sami brez pomoči protisemitov so zlasti na Dolenjem Avstrijskem stranka brez pristavev in brez pomena. Pred kratkim smo poročali na tem mestu, da so po uplivu mogočih cerkvenih gospodov nastale mej klerikalci in protisemiti neke jako znatae principi-jelne diferencije in da je sam dr. Lueger izrekel prav ostro obsodbo o „liberalnih“ škofih avstrijskih. Menj diplomatiški a na boj vedno pripravljeni poslanec Schneider izrekel se je te dni tudi proti klerikalni politiki in jo ožigosal zlasti zaradi postopanja proti Lloyd. Očital je konservativcem in odličnemu nje članu dr. Kathreinu, da so vladi na ljubav glasovali za „judovsko sodrgo“ ter tako pomagali, da je dobila 50 milijonov v dar, vzlic temu, da to nikakor ni v katoliškem interesu. Konservativci storili so to iz prijaznosti in poslužnosti do vlade. Konservativna stranka, rekel je Schneider, nima pravice do eksistencije ako se neče pridružiti protisemitom, da vskupno z njimi reši pereče uprašanje socialnega reda. — Schneider razjasnil je končno volilcem svojim, zakaj je predlagal, da se poviša dispozičijski zaklad. Storil je to, da bi rešil vlado zveze z nekaterimi bankami, ki so lastnice časopisov in imado tako vlado v pesteh. Ljudstvo mora za koncesije, ki jih imajo take banke, krvave žrtve doprinašati, večje nego bi bil predlagani dispozičijski zaklad. Korist od tega imado pa samo pojedini upravni odborniki, naj se že zovejo Mauthner ali pa Kathrein.

Iz ogerske zbornice.

Začetek nove sešije ogerske zbornice obeta, da bode prav zanimiv, zakaj že prvi dan stavile so se interpelacije, ki bodo vzbudile hude debate. — Poslanec Beöthy interpeloval je zaradi prepovedi trgovinskega ministra Barossa, da na železničnih postajah ni smeti prodajati časopisa „Magyar Hir-lap“; Horanszky pa je interpeloval ministrskega predsednika zaradi venca, ki so ga položili na grob slavnega bana Jellačiča častniki hrvatskega polka grof Jellačič.

Vnanje države.

Razmere na Srbskem.

Vzlic temu, da je pobral narodna nesreča srbska, razkralj Milan kopita svoja in ja odnesel v Pariz, se Srbija še vedno ne more umiriti, in redne razmere še zdaj ne vladajo v tej deželi, ki bi bila lahka prva na slovanskem jugu. Poročali smo že

čitateljem svojim o nameravanem odstopu naučnega mnistrá Nikolića. O uzroku temu odstopu govorilo se je maralkaj, zdaj pa je iz Beligradskega „Dnev-nega Lista“ razvidno, da je minister prisiljen od-stopiti zaradi kandidata za Zajčarski škofijski pre-stol, s katerim je na cerkveni sinodi prodril metro-polit Mihajl, ki se je radikalnim vladalcem na Srb-skem zameril zato, ker se še ni povsem odpovedal slovanski ideji, dočim so zdaj v Srbiji na krmilu stoječi možje samo in zgolj Srbi — drugzega pa nič.

Ruska oboroževanja.

Nemški listi javljajo z nekim strahom, da je francoska tovarna za orožje v Chatelleraultu dobila od ruske vlade naročilo, izdelati pol milijona novih ruskih pušk. To se zmotra za toliko bolj pomembno, ker Francija sama še nima dovolj Lebelovih pušk. V zvezi s to vznemirjajočo vestjo, beležijo se tudi pripovedke nekega ameriškega politika, Poultney Bigelowa, ki poroča, da stoji na ruskem Poljskem 300.000 vojakov, da se delajo velikanske priprave za vojno in da se premeščajo poljske narodnosti vojniki v oddaljene postaje na iztok.

Italija in Nemčija.

Bivši italijanski naučni minister, sloveč zgo-dovinar Boughi, pisal je pred kratkim žloglasnem „Berliner Tagblattu“ pismo, v katerem zagovarja svojo teorijo v kongresih, ki naj bi razsojali o pre-pirih mej državami in tako osigurali mir. Te teo-rije so zelo naivne, razdražile so pa vendar Nemce, kajti Boughi priporoča kot prvo sredstvo za ohran-itev miru, da povrne Nemčija svoj plen, Alzacijo in Lotaringijo, zopet Franciji, cesar pa Nemci še nikakor ne namerjajo storiti.

Parnell.

O Parnellu kot politiku govorimo na drugem mestu, tod bode le povedano, da se razširja iz dosti verodostojnih krogov vest, da Parnell ni umrl za pljučnico, kakor se je iz začetka govorilo, nego da se je ustrelil. Danes pač še ni mogote o tem po-vedati kaj gotovega, radovednost v tem oziru je pa zelo velika. Po Balmacedi — Boulanger, po Bolan-gerju — Parnell, to bi bili res čudni slučaji.

Dopisi.

Iz Žužemberka 6. oktobra. [Izv. dopis.]

V 225. številki letošnjega „Slovenca“ zaganja se oproda tukajšnje njegove garde ob poročevalca, ki Vam je, kakor je splošen glas, natančno opisal tu-kajšnji sbod „Katoliško-političnega društva“. Pisu teh vrst ni namen pobijati prigovore, ki jih navaja „Slovenčev“ dopisnik proti temu poročilu, kajti za-trjuje in slavno uredništvo lahko potrdi, da je isto poteklo iz druge roke, ali prepričan je, da bode poročevalec svoje poročilo kaj lahko branil proti nespretnemu napadalcu, ker poslednji posredno pri-znava isto, kar je povedal napadanec. Kolika je pač razlika, ako se priznava, da je bilo krog 250 po-slušalcev in ako se poroča, da jih je bilo 287, mej katerimi do 20 volilcev?! Kar se tiče razobešanja zastav in družih okolnostij, posvetil jih bode gotovo poročevalec sam, ali dve stvari sta, katere treba brez odloga zavrniti, in sicer tako kakor zaslužijo. Prvo je neotesana, rekel bi, ostudna pisava sama ob sebi, drugo pa so sumničenja, iz katerih se vidi, kako rad bi dopisun z njimi koga ovadil na pri-mernem mestu, samo ko bi se teh ovadb kdo bal in ko bi kaj hasnile!

Res, čestitati si sme „Slovenčev“ urednik na tem novem dopisniku. Prekrasna je ta pisava in ponašati se smejo z njo poštenjaki na Hribu in pod njim! Seveda radi tacih zaslug lahko „pomi-lujejo“ nas nevernike, ki čitamo „Narod“ ali ki celo dopisujemo v „Narod“ in ki se zanimamo za „Rodoljuba“! Toda znajo naj, da se za ona pomi-lovanja kruto malo menimo ter da bodemo slej ko prej nasprotovale njih pogubnemu delovanju, zato pa še vedno vsi, ker posamen tega nikdar delal ni, pošteno priporočali „Rodoljuba“ in ne „Domo-ljuba“. Naj povemo našim nasprotnikom, da dohaja samo na Žužemberško pošto krog 70 „Rodoljubov“ ter da vse to plačujejo prosti ljudje brez sile, ne da bi se strašili tistih opisanih prekletev, ki jih troše mej ljud „Slovenčev“ dopisnik in njegovi po-magači s prižnice, v spovednici ter pri vsaki naj-manjši priliki. „Slovenčev“ dopisnik upa se ne-sramno obrekovati, da kateri od naše stranke z na-nabiranjem „Rodoljuba“ zanemarija svoj posel. Le na dan z osebami in z resničnimi dogodki dopisniče, sicer ste podel lažnjivec! Kako si upate izreči tako trditev, kako si upate na soluce, ki imate maslo na glavi! Se li ne spominjate več, koliko ur ver-skega uka odpadlo je po Žužemberških šolah v tisti dobi, ko je goreči gospod katehet priganjal ljudij s polja k volitvam za državni zbor? — Ne veste li, da se je to zgodilo tudi tisti dan, ko se je

➤ Dalje v prilogi. ➤

isti gorečnež drsal s svojo zadajo oplatjo izpred občinske sobe v Ambrusu nižje nižje po stopnicah do trdih kamnitih tal? Ali ste res pozabili, da je isti tič Najsvetejše nesel k bolehnemu, pa ne nevarno bolnemu siromaku na Mačkovci ravno ob uri, da je verne spremljevalce z istim višjim uplivom takoj peljal k izboru volilnih mož na Dvor? Kako pa, da ob isti dobi ni mogel s sv. obhajilom krepčati Ivane Lapanove z Reber, ki je umrla brez zadnjih tolažil naše svete vere, dasi je poslala po duhovniku in dasi je skoro vse svoje premoženje zapustila v cerkvene namene?

Hočete li, da Vam povemo tudi cele govore iz Vaših agitacij, da Vam naznanimo besede, ki ste jih rabili za odpravo učiteljev in drugih uradnikov? Prepričani smo da nečete, ker Vaša tedanja izbruhanja podobna so hujskanju ko jajce jajcu, katero hujskanje pa je po našem kazenskem zakonu javno zločinstvo, ki se kaznuje mnogo hujše, kakor razžaljenje časti in katero tudi ne zastara v istem kratkem času! Torej za danes samo toliko, da se v prihodnje ne zbirate več oglja na glavo ter da spoznate zakaj se z Vami ne moremo bratiti: ne zaradi osob temveč zaradi Vašega početja, katero je kvarno rodoljubju in poštenju. Bog nam je priča, da bi radi delovali skupno v korist in omiko naroda, a dokler ste taki, je nemožno. Ustanovili smo si „Bralno društvo“, da s čitanjem, petjem in poštenimi veseljami blažimo um in srce našim krajanom, ki bi sicer iskali razvedrila gotovo v slabših družčinah. Iz blagega namena ustanovila se je požarna bramba. Letos napravila se je „Posojilnica“, da se pomore siromakom iz oderuških rok ter da se obudi v njih čut za hranitev. Gospoda na Hribu, kakor jo imenuje „Slovenec“ dopisnik, vabila se je k sodelovanju, oziroma k podpori pri teh društvih. Nu, kako so se odzvali? O prvih dveh društvih govoril je znani g. Štinkovec na leci tako, da je dobil pri kazenskem sodišči zaslužen kaznen, namen posojilnice jim je pa manj mari, kakor poslednji začikan oderuh z Reber ali Zalisca, ki misli zarjavelo svojo vest odkupiti s par goldinarji, darovanimi za cerkvene namene. Povedali bi še lahko, kako glava iste gospode skrbi za gmoten korist občine, koliko stotakov se je pod njenim vodstvom izmetalo drugim deželam za našince, ki bi se tu redili zastoj, kako je s stanovitim uporom zoper zidanje sodnega poslopja občini odvzela vsako leto več kot čistih 500 gld. i. t. d. pa vse to pridržimo si za drugi pot. Za sedaj pa pridržite pomilovanje sebi in tistim ubogim ovčicam, ki se dajo voditi tudi v gmotnih stvareh takim nespretnim pastirjem, kateri ne vidijo še do nosa časno korist domače občine! Vidite gospoda, to so dogodki, zaradi katerih Vam moramo nasprotovati in kateri Vas bodejo s časoma porušili, če tudi jim dajete versko podlago, katere jim treba ni.

Razumljivo je, da se ne moremo ogrevati za kolovodje taci družtev, katere nam priporočajo nasprotni domači pastirji. Gliba pač vkup štrih! To nam potrjujeta tudi suha govora dveh shodnih govornikov, kakor sta bila natisnena v „Slovenec“ in radovedni smo samo še na recept tretjega brumnega „kolovodje“, nekda na Dunaji zdravnika krockarskih „Uheljanov“ in kasneje ljubljence emancipovanih lepotic. Kako pač namen posvečuje sredstva!

Da, k shodu „Katoliškega društva“ naj bi hodili in tam zastopali svoje nazore proti takim, ki si sploh ne upajo imeti družih, kakor onih, ki jih ima imenovana gospoda ali takim, ki sploh nobenih nima, ker najmanj 200 poslušalcev niti črke ne pozna. Ali res mislite, da smo zabili, kako je isto „Katoliško društvo“ pri enakem shodu v Škofji Loki jemalo besedo našim govornikom, ker niso bili člani društva, kar pa tudi mi biti nečemo. Ako Vam je bilo do nas, povabili bi nas, kakor ste one „odličnjake“, ki ste jih mastno tiskali v „Slovenec“ in „Domoljubu“. Dobro, da ni trebalo porabiti več tiskarskega črnila, ker bilo jih je bore malo. Iz 8 sodnih okrajev cela — dva župana, od katerih pa eden trdi, da je šel le zato, ker mu je velel okrajni glavar, isti ubogi mož, ki ste mu sablo tako skrbali. Res Vam je treba ponašati se, na ta shod; mar bi molčali, ker ste vedeli pri čem ste! Tej malo tehtni udeležbi pa ste krivi sami, ker pri volitvah ni imel milosti pred Vami noben župan, noben bolj razsoden mož, nezalica, cerkvenici in jednaki ljudje morali so se s žuganjem večnih kazni izbrati za volilne može, sedaj manevrujte z njimi, saj dolgo ne pojde!

To vse pa je resnica tako kakor smo jo trdili vedno, zato naj dopisun tisto sumničenje, da obrekujeme (calumniare) shrani zase in za svoje somislece. Resnico smo nesebično vedno poudarjali in zato nismo uklanjali vratu oni gospodi, zato pa je jeza in gnev proti nam. Ne strašimo se svojih nazorov zastopati vselej in povsodi samo molčati nečemo na javnih shodih. Torej le hitro napravite zopet shod, povabite nas, pa ne samo kakega dozdevnega dopisnika, ampak tudi njegove somislece, jamčite nam, da nam bode prosta beseda in slišali jih bode, da se morda spreobrneta, ker skrajni je čas! —

Iz Novegamenta 6. oktobra. [Izv. dop.] Slavnost, katero je priredila narodna čitalnica v Novem mestu s sodelovanjem Dolenjskega pevskega društva dne 3. oktobra povodom imendana Nj. Velečanstva cesarja, izvršila se je v polno zadovoljstvo vsega mnogobrojnega občinstva. Posebno je kantata „Na cesarja“ naukušila poslušalce, da so ustali s svojih sedežev, klicali „živio“ in „slava“ ter pokazali s tem udanost do premilega vladarja.

Seveda se moramo za to, da se je slavnost tako izvrstno posrečila, pred vsem zahvaliti izbornemu vodstvu in neutrudljivi marljivosti našega pevovodje J. Tučeka, kateri je res v kratkem času mnogo dosegel z močmi, ki mu stojé na razpolaganje. To se je kazalo osobito pri drugi točki „Divja rožica“, katero je burno odobravanje tako dolgo spremljevalo, dokler jo niso naše vrle pevke še jedenkrat ponovile. Mej drugimi točkami prijal je občinstvu posebno tudi Šubertov bariton-solo „Popotnik“, katerega je pel g. J. Grm spremljevan na glasovirji od znane domoljubne gospodičine M. Halter.

S to slavnostjo je Novo mesto zopet pokazalo, kako udano je svojemu vladarju; samo škoda, da se vznemirja tako mirno in pohlevno ljudstvo, kakor je Novomeško prebivalstvo, nekaj časa sem z brezobzirnim in brez taktnim postopanjem moža, katerega naloga bi bila, čutila ljudstva spoštovati, ne pa mu kratiti njegov dober glas na nečuden način?

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo nam je državno pravdnštvo zaradi dopisa iz Drage, v katerem je bil govor o tamosjih razmerah.

— (Mandat gosp. Jos. Gorupa.) Mnogo odličnih volilcev iz Postojine obrnilo se je do „Slov. društva“ z vlogo, v kateri gospodu Gorupu izrekajo neomejeno zaupanje, „Slov. društvo“ pa prosijo, da bi gospoda Gorupa preprosilo, naj bi se dal z nova voliti v deželni zbor. Kakor čujemo, bode odbor „Slov. društva“ drage volje izpolnil to naročilo. — Današnji „Laib. Wochenblatt“ priobčuje novico, da se iz radikalne strani gosp. dr. Majaron poteza za izprazneni deželnozbornski mandat in da je v ta namen imel ta teden posvetovanje v Postojini. To pa je prava pravcata raca „Wochenblattova“, kakor tudi njegovo poročilo, da se je „radikalnega“ posvetovanja udeležil celo Postojinski gospod okrajni glavar. To poslednje poročilo nimá drugega namena, kakor hujskati zoper osebo gospoda glavarja, kateri se je pretiranim nemškutarjem v Postojini zameril, ker pri zadnji občinski volitvi ni hotel podpirati nemškutarskega rovanja zoper dosedanje poštene zastopnike trškega gospodarstva.

— („Slovenec“) bavi se v predvčerajšnji številki z nedolžnim našim člančičem o „rimskih demonstracijah“. Zlasti ga skrbi naša loje'nost in skuša jo sumničiti, kakor je to že stara njegova navada. Bodi mu! Očitanja, s katerimi nas obsipa v svojem članku, so kar smešna. Kdo bi bil mislil, da bodo izkušeni novinarji pisali tako nerodno! „Slovenec“ nam očita nelojalnost, ker smo povedali, da so Italijani prelili za svojo politiško svobodo (brez klicajev!) veliko krvi, ter pravi, da smo se postavili na ta način na protiavtarijsko stališče. Izborni! Nedosežno! Piramidarno! Po tej teoriji so nelojalni tudi vsi avstrijski državniki ki so priznali zjedinjeno Italijo, ogerski državaiiki, ki se udeležujejo slavnostij v spomin madjarskih vstašev itd. itd. Ali ni to smešno? — Tudi o „absolutni narodni ideji“ kvasil je člankar nekaj, s tem pa gotovo nikogar ne bode preslepil, niti svojih plačujočih naročnikov ne. „Slovenec“ trdi, „da se absolutna narodna ideja“ ne strinja z obstankom naše države, da bi po tej ideji morali južni del Tirolske, Trst in pa laški del Istre pripasti Italiji, nemški

del Avstrije pa Nemčiji“, in nam očita, da smo zagovorniki te ideje. — Da smo res pristaši take do skrajnosti pritirane ideje, morali bi zahtevati, da se združijo z bodočo Slovenijo tudi beneški in ogerski Slovenci. Smo-li to storili v svojem članku? Čemu nam torej potikati ideje katerih nismo izrazili? „Calumniare“...! Kaki so naši nazori o „absolutni narodni ideji“ to kaže naše politiško delovanje, kar pa čenča „Slovenec“, izmislil si je sam. Na vse drugo govoričenje ne vidi se nam potrebno odgovarjati. Naši poslanci imado dovolj drugega dela nego uplivati na „rešenje rimskega vprašanja“, ki je rešeno že 20 let. — Brez vse zanimivosti pa „Slovenec“ članek le ni, kajti trditev njegova, da bi na podlagi absolutne narodne ideje moral pripasti Italiji tudi Trst, je vredna, da jo iznesemo pred naše čitatelje. Doslej smo mislili, da je Trst vsaj deloma slovensko mesto, „Slovenec“ nas je pa poučil, da je čisto italijansko in zdaj stoprav umejemo, zakaj so se odpravile slovenske propovedi. Kolikor Trsta še ni italijanskega, toliko ga bodo za „absolutno narodno idejo“ naredili zrelega — „Slovenec“ in pristaši njegovi.

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo na jutrajšjo slovensko predstavo, pri kateri se bode igrali dve izvorni slovenski igri. Gledališki list prijavljamo na drugem mestu.

— (Občni zbor „Glasbene Matice“.) Opozarjamo vse člane „Glasbene Matice“ še jedenkrat na redni občni zbor društva, ki bode danes soboto zvečer ob 7. uri v novih prostorih društvenih (Knežji dvorec II. nadstropje). Dnevni red zborovanja smo že naznanili.

— (Iz pisarne Dramatičnega društva.) Na polju slovenske dramatične književnosti zabeležiti nam je nov proizvod. Dramatičnemu društvu izročil je namreč gosp. dr. Jos. Vošnjak izvorno dramo „Lepa Vida“. Snov je jako popularna vsled narodnih pesmi in vsled uporabe v naši književnosti. Drama se bode predstavljala še v tej gledališki dobi, in sicer v novem deželnem gledališču. — Na oder pride tudi Jurčičeva: „Veronika de-seniška“.

— (Nepovabljeni, pa vendar vabljeni gostje v čitalnici.) Predvčeraj zvečer imel je mešan zbor Dramatičnega društva skupno skušnjo za prihodnjo opereto. Lepi novi zbor privabil je s svojim ubranim petjem silno množico ljudstva pred čitalnično poslopje, tako da je na ulici mej čitalnico in kazino bilo vse črno. Mimogredoči tujci, ki so mislili, da je v zgornjih prostorih čitalnice kaka veselica, prihajali so mnogoštevilno (dame in gospodje) v čitalnico ter so hoteli plačati ustopnino, češ da bi se radi udeležili veselice. No, ko pa se jim je reklo, da ne poje kako društvo, ampak da se delajo priprave za prihodnjo slovensko opereto, odšla je tuja gospoda smeje: „Ach so! Ach so!“

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslala njena podružnica pri Sv. Ivanu v Trstu 100 gld., da se vpiše svetoivanska župnija kot pokroviteljica. — Naj bodri vzgled vrle te podružnice ob daljnih obalih adrijanskega morja druge naše podružnice po slovenski domovini k jednaki požrtovalnosti za versko-narodne namene. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Klub amaterjev — fotografov v Ljubljani) ima v ponedeljek, dné 12. oktobra, zvečer ob 8. uri svojo mesečno sejo v društvenih prostorih: Pred škofijo št. 16. Gostje dobro došli! Odbor.

— (Hymen.) Danes zjutraj poročil se je v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani g. Iv. Smolič, uradnik južne železnice, z gospodično Zofijo Podkrajškovo iz Ljubljane.

— („Slavčeva“ pevška šola.) Pevsko društvo „Slavec“ naznanja vsem prijateljem in gojiteljem petja, da se otvori dne 20. t. m. pevška šola. Tej šoli je namen podati začetnikom osnoven pouk v petju ter jih toliko usposobiti, da mogo potem nastopiti v zboru pri javnih društvenih veselica in koncertih. Pouk je brezplačen. Sposobne pevce sprejme „Slavec“ mej člane, ki imajo vse pravice v zmyslu društvenih pravil. Bolj kakor te bode privabile nove pevce društvu samo petje. Pevski zbor „Slavčev“ sestavljen je, kakor znano, iz srednjega stanu, torej iz stanu, katerega zastopa večina ljubljanskega prebivalstva, in ravno vsled tega je pričakovati, da „Slavčev“ poziv najde obilnega odziva. „Slavec“ prireja koncerte in veselice, katerih se udeležuje najodličnejše občinstvo, ki pa

so vender v prvi vrsti namenjene srednjemu stanu. Zategadelj naj se predramijo člani srednjega stanu, ter si naj napravijo zbor, ki bode njim v zabavo in v njih ponos.

— (Potrjena učna knjiga.) Visoko naučno ministerstvo je potrdilo „Slovensko-nemško slovnico z berilom za obrtne šole“, katero je spisal c. kr. strokovni učitelj na tukajšnji obrtni šoli, g. Anton Funtek. Knjiga je izšla v c. kr. zalogi šolskih knjig na Dunaji in stane vezana 35 kr.

— (Vojaška godba) svira jutri opoldne v „Zvezdi“. Tretja točka programa je: Dvořak, Slovanski plesi šte. 8. Dalje je na programu divertissement iz opere „Carmen“ in „Nizozemska himna“ itd.

— (Pregledni shod) vršil se bode letos za Ljubljansko mesto 12. dan oktobra za vojake pešpolkov in za lovce. 13. dan oktobra pa za vojake vseh drugih krdelj, in sicer ob 9. uri dopoludne v Šentpeterski vojašnici.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 27. septembra do 3. oktobra. Novorojencev bilo je 18, mrtvorojenec 1, umrlih 19, mej njimi za grižo 1, za dušljiv. kašljem 1, za vratico (davico) 1, za različnimi boleznimi 16, skupaj 19. Mej umrlimi bilo je tujcev 5, iz zavodov 6. Za infekcijskimi boleznimi so obeleli za ošpicami 1, za tifuzom 1, za grižo 3, za vratico 1.

— (Predvčerajšnji mesečni živinski semenj) je bil slabo obiskan, kar je pripisati temu, da se v mnogih krajih dežele ni vedelo, ali je živinski semenj zaradi kužnih boleznij goveje živine sploh dovoljen ali ne, in pa slabo vreme. Prignalo se je 269 konj in volov, 117 krav, 48 telet, vkupe 434 glav. Goveja živina se je sploh dobro prodajala, ker je draginja vedno večja in sicer za to, ker so sosedne dežele proti Kranjski zaradi živinske kuge na parkljih in gobcih zaprte. Kupcev je bilo dovolj, živine pa malo. S kouji je bila kupčija srednja.

— (4000 na indeksu.) Iz Škofjeloške javlja se nam nastopna mična novica: „V tukajšnji čitalnici je „neznan“ junak iz ravno izšle 10. številke „Ljubljanskega Zvona“ iztrgal strani 579—590, na katerih je tiskano nadaljevanje zanimive fantazije „4000“; dotične liste je potem raztrgal, raztrgane zopet v zvezek uležil, nad napis „4000“ pa je zapisal z od svete jeze tresoč se roko „škandal in sramota“. — Bum! Anathema sit! Ubogi dr. Nevededko! Menda nepoznati ekskomunikant vender ni našel pristne svoje fotografije v „4000“? Inače nam skoraj ni umljivo, čemu bi se bil tako raztogotil nad stvarmi, ki se bodo vršile še le čez 2000 let. Sicer pa svetujemo Škofjeloški čitalnici, da naj jezicó tistega junaka — ako ga zasači — ohladi z malo obtožnico po § 468. k. z., ki govori o hudobnem poškodovanju tuje lastnine. „Klin s klinom“ dejal je zadnjič „Slovenec“!

— (Iz Postojine) dohaja nam tužna vest, da je umrl vrl narodnjak g. dr. Ivan Pitačič, odvetnik in bivši predsednik čitalnice in posojilnice. Pokojni bil je v najlepši moški dobi 43 let. Bodi mu blag spomin!

— (Smrt vsled preobilega žganja.) Te dni našli so v Vevčah pred hišo posestnika D. na vozu mrtvega nečega 40letnega delavca. Prejšnji večer spil je bil za stavo dva litra žganja in gotovo vsled tega našel smrt. Žalosten dokaz kako graje vredne so take brezumne stave.

— (Iz Ribnice) na Dolenjskem se nam z dne 8. oktobra t. l. poroča: V včerajšnji seji tukajšnjega krajnega šolskega sveta bil je izvoljen načelnikom gospod Fr. Višnikar, c. kr. okrajni sodnik in deželni poslanec, njegovim namestnikom gosp. Fr. Erhovnic c. kr. notar in župan. — Deželna cesta Ribniškega okraja, katero je letos sl. deželni odbor v lastno oskrbovanje prevzel, se pridno nasipa. S tem, da se ta proga zboljša in v enakomerno dobro stanje spravi, olajšal in povzdignil se bode tukajšnji promet zdatno. Ljudstvo je jako hvaležno in pripozna važnost te koristne naprave.

— (Kranjsko govejo živino) pričeli so zadnji čas, kakor prej na Bavarsko, Tirolsko in Švico, živinski kupci pokupovati na Moravsko. Na vsakem semnji so zadnji čas moravski živinski trgovci pokupili po 20 do 40 glav goveje živine in s tem ceno jako povzdignili.

— (Hranitno in posojilno društvo na Ptuj) dalo je v III. četrtletji 295 prošnikom

posojil za 51338 gl., vrnilo se je na posojilo 32560 gl. 8 kr. Novih ulog bilo je za 57.702 gl. 69 kr., izplačalo pa se je na uloge 34.422 gl. 82 kr. Novih udov pristopilo je v teku teh treh mesecev 97.

— (Pred 125 leti) je naslov lični knjižici, katero je spisal ob priliki razstave Goriške in svojim rojakom posvetil marljivi g. Klavžar. Knjižica sestavljena je prav spretno in čitatelj najde v njej mnogo zanimivih podrobnosti o ustanovi in delovanji kmetijske družbe Goriške od nje početka do današnjega dne. Ker se je v razstavi prodalo le malo knjižic, priložila je zadnja „Nova Soča“ za vse naročnike svoje omenjeno knjižico, da vsaj tako pride mej ljudi in obžaluje, da ima marljivi sestavljavec poleg velicega svojega truda še gmotno škodo. Naj bi se knjižica razširjevala marljivo mej Goriškimi Slovenci, katerim je namenjena v prvi vrsti, a tudi drugi Slovenci segli naj bi ponjej, da se izdajatelju pokrijejo vsaj gmotni stroški.

— (Slovensko pevsko društvo v Trstu) imelo bode svoj redni občni zbor v nedeljo 18. oktobra v prostorih „Delavskega podpornega društva“.

— („Dijaška kuhinja“ v Trstu) imela je v šolskem letu 1890/91. dohodka 351 gl. 5 kr., stroškov pa 260 gl. 64 kr. Povprečno dobivalo je obed dvakrat na teden 17 okoličanskih dijakov na gimnaziji Tržaški. Slovenska čitalnica odprla je blagohotno svoje prostore „dijaški kuhinji“. Njej in vsem blagim dobrotnikom, ki so podpirali ta prekoristni zavod, izreka odbor najtopleje hvalo in nado, da ostanejo naklonjeni tudi nadalje domoljubnemu podjetju.

— (Rojansko posojilno in konsumno društvo) vsprejema nove ude in uplčila vsako nedeljo in praznik od 9.—10. ure zjutraj in 4.—5. ure popoldne, in sicer do 24. t. m. v pevski sobi društva „Zarja“, pozneje pa v društveni gostilni pred cerkvijo v Rojanu.

— (Služba pomorskega kaplana.) Pri c. in kr. vojni mornarici izpraznjeno je mesto pomorskega kaplana 2. reda. Zahteva se popolno znanje nemškega in jenegga južnoslovenskega ter zadostno znanje laškega jezika. Prošilec ne sme biti več kot 35 let star in mora imeti vsaj 4 leta dovršena v civilni službi. Prošnje do 31. t. m. potom c. in kr. župnijskega urada v Pulji-Pola na vojno ministerstvo (Reichs-Kriegs-Ministerium Marine-Section, Wien.) Služba IX. dijetni razred, stanovnina in plačilo za služabnika.

— (Nepriustransk (?) gimnazijalni vodja.) „Südst. Post.“ priobčuje jako nestrpno pisano pismo nečega Gredlerja, direktorja na gimnaziji v Bolcanu, ki karakterizuje nemško oholost. Pismo došlo je nekemu slovenskemu gimnazijcu, ki je prosil biti vsprejet na gimnazijo v Bolcanu in se glasi: „Sie sind heute schon der zweite Krainer Student, welcher um Aufnahme nachsucht, so dass ich bald nichts anderes mehr zu thun hätte als z ä c k e n h a f t e Slovenen abzuweisen — obwohl ich's seit Jahrap geschworen, keine Krainer mehr in unser Gymnasium aufzunehmen; was Sie allseitig wissen lassen können. Ihre Zeugnisse folgen somit zurück. Bozen, am 22. August 1891. Gredler, Director. Original pisma ima uredništvo „Südst. Post.“

— (100.000 in 50.000 goldinarjev) sta glavna dobitka velike Praške loterije. Opozarjamo svoje čitatelje, da bode žrebanje že prihodnji teden.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Lvov 8. oktobra. Poslanec Kozlovski izrazil se je na volilnem shodu, da ne kaže preveč ojačiti položaj levice, ker bi to utegnulo škodovati Taaffeu in avtonomističnim članom njegovega ministerstva. Poljaki morajo vzdržati Taaffea. Le kroni na ljubo so se skazali prijazne levici.

Sofija 8. oktobra. Provizorična trgovinska pogodba z Angleško, ki poteče z dnem 1. januarja 1892 l., podaljšala se bo po obojestranskem sporazumljenju za jedno leto.

Pariz 8. oktobra. Carnot vsprejel danes zjutraj ruskega generala Anenkova.

London 8. oktobra. Pariški dopisnik v „Times“ poroča, da se bode pogodba zveze mej Francijo in Rusijo podpisala v kratkem.

Berolin 8. oktobra. Iz Peterburga se poroča, da bode car po končanem posetu v

Kodanji, ki je proračunjen na 15 dnij, prav gotovo prišel za več dnij v Berolin.

Dunaj 9. oktobra. Deželni zbori sešli se bodo meseca januarja.

Dunaj 9. oktobra. Klub zedinjene levice vsprejel včeraj predlog Chlumeckega za okrajšanje budgetnega posvetovanja. Poljski in Hohewartov klub pritrdila sta predlogu Chlumeckega.

Sarajevo 9. oktobra. Včeraj je bila plenarna seja železniške konference. Člani odpotovali so danes.

Berolin 9. oktobra. „Saalezeitung“ javlja, da bode poklonil cesar Viljem Šuvalovu svojo sliko ter da ostane vsled želje cesarjeve Šuvalov na svojem poslaniškem mestu v Berolinu.

Stuttgart 9. oktobra. Takoj po dohodu položil nemški cesar venec na krsto kraljevo in opravil molitev. Ponoči došla Mihael Nikolajevič in bavarski princ Ludovik, včeraj popoldne pa pruski princ Henrik.

Marseille 9. oktobra. Proti ministrom opetovane sovražne demonstracije; popoldne pri odhodu iz prefektore, ponoči po banketu velika množica spremljevala psikaje in žvižgaje ministre. Več osob zaprli. Marseilčani so baje razburjeni zaradi tega, ker vlada ni predlagala državne podpore za dela, ki imajo zboljšati zdravstveni stan mesta.

London 9. oktobra. Nameravano potovanje princa Waleskega na dvor v Kodanj se je odgodilo.

Dunaj 10. oktobra. Nadvojvoda Albreht zbolel vsled prehlajenja.

Dunaj 10. oktobra. Finančni minister predložil državni proračun. Vsa potreščina je 584,620.378 gl., pokritja 585,238.262 gl. Preostanka je torej 617.000 gl. Dohodkov je proti lanskemu letu za 16,862.741 gl. več. Skupni stroški pomnožili so se za 3,035.734 gl.

Razne vesti.

* (Praška razstava.) Do nedelje bode dovršena prva četrtina tretjega milijona obiskovalcev. Število naraslo je že do zdaj na 2,200.000 oseb, ki so obiskale razstavo. Dopolnitev prve četrtine tretjega milijona slavila se bode na primeren način.

* (Kruh za stradajoče namestu šampanjca.) Kakor poroča „Grazdanin“, sklenili so častniki raznih gardskih polkov v Peterburgu, da ne bodo pili šampanjca pri slavnostnih pojedinah, nego da se bode denar porabil za podporo stradajočih v raznih pokrajinah.

* (Avstro-Ogerka na razstavi v Chicagu.) Vladi avstrijske in ogerske sta se baje dogovorili, da bode Avstrija oficijelno zastopana na svetovni razstavi v Chicagu. V državnem zboru tostranskem zahteval se bode v to svrhu kredit 180.000 goldinarjev.

* (Grozen čin blazne.) V Mastrihtu na Nizozemskem zadavila je zblaznela dekla petero otrok, katere je imela varovati. Ko so jo zaprli, izjavila je, da jedini povod groznemu činu je bilo, ker jo je veselil smrtni boj nesrečnih žrtev.

* (Največja mesta na zemlji.) Po naj-novejših geografsko-statistiških tabelah za l. 1891-92, katere je izdal Fr. Juraschek, je zdaj na vsej zemlji 232 mest, ki imajo preko 100.000 prebivalcev. Nad milijon prebivalcev ima 14 mest, namreč: London 5.6 m., Pariz 2.3 m., Berolin 1.6 m., Novi Jork 1.6 m., Peking 1.6 m., Kanton 1.6 m., Tokio 1.4 m., Dunaj 1.3 m., Chicago 1.1 m., Philadelphia, Sučav, Siangtan, Singan in Čančav po 1 milijon. Mej 1/2 do 1 milijona prebivalcev ima 18 mest, mej 300.000 do 500.000 prebivalcev 31 mest, mej 200.000 do 300.000 prebivalcev 39 in mej 100.000 do 200.000 prebivalcev 130 mest.

Odprto pismo

gospodu gospodu N. N. v Trnji na Pivki.

Mera je polna, prepolna, da zvrhana! Z lažjo in obrekovanjem ne boste daleč prišli.

Za danes Vam kličem v spomin besede modrega Siraha 38. 15.: „Preklet je podpihovalec in dvojezičnik; zakaj med mnogimi, ki žive v miru, napravi zmešnjave“.

V Trnji, dne 8. oktobra 1891.

Štipko Jelenec,
učitelj.

Bratje „Sokoli“!

Danes zvečer ima strelski klub „Sokola“ prvo streljanje v steklenem salonu gostilne pri Ferlincu. — Odbor vabi vse člane, ki žele pristopiti strelskemu klubu, da pridejo ob 8. uri.

V Ljubljani 10. oktobra 1891.
Odbor.

V nedeljo, dne 11. oktobra 1891.

V dvorani ljubljanske čitalnice.

V Ljubljano jo dajmo!

Izborna veseloliga v treh dejanjih. Spisal Josip Ogrinec. Režiser gosp. Ignacij Borštnik.

OSOBE:

Gašpar Srebrin, malomeščan in vinski trgovec gospod Verovšek.
 Rotija, njegova žena gospa Danilova.
 Marica, njijina hči gospa Borštnik-Zvonarjeva.
 Mirko Snój, dr. pravdoslovja gospod Danilo.
 Neža, dekla gospica Nigrinova.
 Pavle, hlapec gospod Srien.
 Prvi svat gospod Želko.
 Drugi svat gospod Kotar.

Prvo in tretje dejanje vrši se v nekem manjem mestu na Kranjskem, drugo v Ljubljani.

V začetku prvikrat:

To je moja maksima!

Veseloigra v jednom dejanju. — Spisal Alfonz Pirec.

OSOBE:

Ivan Koren, bivši trgovec gospod Borštnik.
 Marija, njegova soproga gospica Kozjakova.
 Anica, njiju hči gospica Slavčeva.
 Dr. Fran Božič, advokatski kandidat gospod Lovšin.
 Hinko Metuljček, trgovec gospod Perdan.
 Micika hišina pri Korenovih gospica Helijelova.

Godi se sedanji čas v slovenskem mestu.

Šiguren zdravilen uspeh. Vsem, katere vsled zapretja ali slabega prebavljenja napenja, tišči, jih glava boli, ki nimajo slastij do jedij in ali jim je drugače slabo pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica 1 gld. — Vsak dan ga razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izreco Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 4 (4-13)

Listnica uredništva:

Gosp. B. F. v Središču. Porabili bomo bodoči teden. Dozdaj primankovalo nam je prostora.
 Gosp. dopisniku iz Velikih Lašč. Za danes nemogoče. Pride v ponedeljek.
 Gosp. J. M. v Melku. Zaradi pomankanja prostora morali smo odložiti Vaš spis, ki je bil že natisnen v večrajšnji konfiakovani številki, do ponedeljka.

Loterijske srečke 7. oktobra.

V Pragi: 72, 15, 21, 82, 70.

Tujci:

8. oktobra.

Pri **Mallči**: Piek, Schwarz, Just, Klugseisen, Küstler z Dunaja. — Paulitsch iz Solnograda. — Weiglein s Krškega. — Gutman iz Gradca. — Doganotz iz Velikih Lašč. — Dr. Havliček iz Broda. — Hartfeld iz Brna. — Pl. Ritter iz Celja. — Kohn iz Monakova.
 Pri **Stonu**: Dr. Stipek, Neher, Gigl, Geiringer, Fischer z Dunaja. — Hönigman iz Kočevja. — Szedo iz Budimpešte. — Schönteg iz Hercegovine. — Schulz iz Novega mesta. — Kukman iz Pulja. — Jurec iz Postojne. — Pevc iz Monakova. — Pevc iz Dola. — Levak iz Reke.
 Pri **bavarskem dvoru**: Rankl iz Kočevja. — Stritof iz Starega trga. — Tomitsch iz Trbiža. — Mauser iz Zuricha.
 Pri **avstrijskem cesarju**: Habberger iz Borovnice. — Pri **južnem kolodvoru**: Križaj iz Celovca. — Reinthaler iz Bolcana. — Stepan, Seitz iz Rovinja. — Lavrič z Brezja. — Leuschner z Dunaja. — Tavčer iz Sevnice.

Umrli so v Ljubljani:

7. oktobra: Marija Stopic, delavčeva hči, 4 mesece, Streliške ulice št. 11, katar v črevih. — Marjeta Grošelj, delavka, 61 let, sv. Jakoba trg št. 11, srčna hiba.
 8. oktobra: Antonija Filipič, delavčeva hči, 4 mesece, Streliške ulice št. 11, božjast. — Ivana Anžlovar, kuharica 35 let, sv. Jakoba nabrežje št. 31, jetika.
 9. oktobra: Ciril Knez, pomočnega uradnika sin, 1 mesec, Ilovca št. 31, božjast. — Rozalija Zoratti, železn. uradnika vdova, 59 let, Kravja dolina št. 11, starost.

V deželni bolnici:

7. oktobra: Matija Čermak, delavec, 55 let, carci-nomatosis.
 8. oktobra: Fran Petrlin, delavec, 50 let, rak v želodci.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
8. okt.	7. zjutraj	735.6 mm.	12.6°C	sl. jzh.	dež.	28.40 mm.
	2. popol.	735.2 mm.	14.8°C	sl. svz.	dež.	dežja.
	9. zvečer	734.5 mm.	13.6°C	brezv.	dež.	dežja.
9. okt.	7. zjutraj	735.3 mm.	12.0°C	sl. szh.	obl.	6-80 mm.
	2. popol.	736.5 mm.	15.2°C	sl. szh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	738.0 mm.	12.8°C	sl. szh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 13.7° in 13.3°, za 1.1° in 0.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 10. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	91.25	—	91.40
Srebrna renta	91.05	—	91.15
Zlata renta	109.40	—	109.20
5% marčna renta	102.30	—	102.10
Akoije narodne banke	1014	—	1015
Kreditne akcije	283.25	—	284.25
London	117.45	—	117.40
Srebro	—	—	—
Napol.	9.31	—	9.29
C. kr. cekini	58	—	5.57
Nemške marke	57.72 1/2	—	57.60

Tužnim srcem sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes v jutro ob 7. uri naš ljubljani soprog, oziroma oče, gospod

dr. Ivan Pitamic,

odvetnik v Postojni,

po kratki a zelo mučni bolezni v 43. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega ranjcega se bode v soboto 10. oktobra, ob 4. uri popoldne, na tukajšnje pokopališče k večnemu počitku preneslo.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi Postojnski.

Nepozabljivega ranjcega priporočamo v blag spomin in molitev.

V Postojni, dne 9. septembra 1890

Irena Pitamic roj. Maricki pl. Sremoslav, soproga.

Aleksander in Leonida Pitamic, otroka. (857)

Zahvala.

Za milo sočutje o smrti naše drage, iskreno ljubljene, nepozabljene soproge, oziroma matere in sestre, gospe

Marije Knez roj. Debevec

soproge c. kr. davkarskega kontrolorja

izrekamo sorodnikom, prijateljem, znancem, častiti duhovščini, gospodom uradnikom, vrlim pevcem za gniljivo petje, darovateljem krasnih vencev in vsem drugim za izkazano sožalje in prelepi sprevid na pokopališče, najtoplejšo zahvalo.

Zatičina, dne 7. oktobra 1891.

(838)

Žalujoči ostali.

GLAVNO SKLADIŠČE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče piče, I kas izkehan lek proti trajnom kašlju plučevine I železda bolesi grkljasa I proti mehurnim kataru,

HINKE MATTONIJA

Karlovi vari i Widn. (5-7)

Od pluga do krone.

Obširen zgodovinski roman,

zajet iz kranjske povestnice.

(745-23)

Pri

Karolu Till-u

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 10.

Vse

(456-19)

šolske potrebščine

za pisanje, risanje in slikanje, za vse šole po naročilu gg. profesorjev.

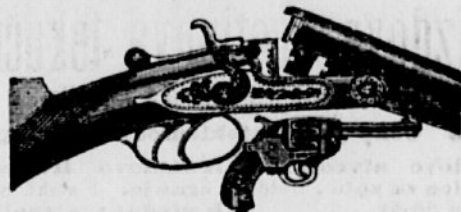
Velika izbora

risalnih skladnikov, risal itd.

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-skušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda. (175-62)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Koroški

RIMSKI VRELEC.

Steklenice se polne naravnost z vreleca.

Najizbornejša slatina

izvrstno zdravilo, ako se uživa z mlekom ali sladkorjem, zlasti za kašljajoče otroke, — zdravilšče za bolnike na železdi in mehurji trpeče, za kataralčne in malokrvne ljudi.

Glavna zaloga v Ljubljani

pri M. E. SUPAN-u. (849-1)

Čitaj in čudi se!

Ker je velika tovarna za ure ustavila delo, katere jedini zastopnik sem jaz, se mi je naročilo, da naj vso zalogo finih

žepnih ur

za vsako ceno spečam in prodam in zatorej dobi vsak naročnik lepo, dobro idočo žepno uro v zlatoimitiranem okrovu za nečuvno ceno

2 gld. 80 kr.

in dobi poleg tega vsak naročnik, ki se sklicuje na ta list, še prekrasno, fino pozlačeno (832-1)

urno verižico

z zapornico zastoj. Ure pošlje po poštne povzetji

Dunajska komisij-ska zaloga ur

S. Blodek

Dunaj

H 3 Schreigasse 9 S.

NB. Neugajajoče se brez ugotarjanja nazaj vzame.

Naznanilo.

Čast mi je javiti slav. občinstvu, da dospem za stalno prebivanje v Ljubljano dne 12. oktobra.

Z odličnim spoštovanjem

(838-2)

J. SCHWEIGER, zobozdravnik.

Kranjske klobase

zgol iz dobrega svlnjskega mesa dobé se vsak dan, kakor tudi

klobasice za speči, krvave in jetrne klobase in mrežna pečenka.

Vnanja naročila izvrše se točno po poštne povzetji.

Barbara Kopač

mesarica

(811-2)

na Sv. Petra nasipu hiš. štev. 47.

Stara
gostilničarska obrt

na jako obljudenem kraji stolnega mesta Ljubljane odda se takoj stalno ali pa po dogovoru v najem. — Natančneje se izve pri gosp. Ferdinandu Braunseisu, na Bregu št. 18. (823-3)

AGENTI

vsprejmo se takoj za nabiranje naročil na tovarniške izdelke, ki se mogó povsod prodajati. — Poudbe vsprejema F. Hamáček, Praga, 1050/II. (730-4)

UBERALL VORRÄTHIG. 17 MEDAILLEN

LEICHTLÖSLICHER CACAO

Kwizdova protinova tekočina

bolesti utešujoče domače zdravilo.

Cena jedne steklenice 1 gld.

Kwizdove alveolarne kaplice za zobe. 1 steklenica 50 kr.
Kwizdov cvet za lase. 1 steklenica 50 kr.
Kwizdov prilepek za kurja očesa. 1 zavitek à 35, 70 kr.
Kwizdova tekočina za kurja očesa in bradavice. — 1 steklenica 35 kr. (165-8)

Kwizdovo francosko žganje. 1 stekl. 85 kr.
Kwizdova alveolarna voda za usta. 1 steklenica 40 kr.
Kwizdov sok iz ozkega trpotca. 1 stekl. 35 kr.
Kwizdova alveolarna pasta za zobe. (1 porcelanova puščica 70 kr., Kwizdova čebulna pomada. 1 lončič 80 kr.)

Pristno blago ima zraven stoječo varstveno znamko ter se dobiva v vseh lekarnah avstro-ogerske monarhije.

Vsaki dan razpošilja se tudi iz glavne zaloge:
FRANA IVANA KWIZDE
okrožne lekarne v Korneuburgu pri Dunaji.

OBRTNO SPISJE.

Sestavil Anton Funtek, c. kr. strokovni učitelj na obrtni šoli.
Cena vezanemu izvodu 80 kr., po pošti 85 kr. Knjiga potrebna je vsakemu obrtniku. — Dobiva se pri (850-2) **J. GIONTINI-ju v Ljubljani.**

Tinktura

za želodec.
(Tinctura Rhei Comp.)

lekarja Piccolija v Ljubljani, narejena z večine iz samega pristnega kineškega revnja, je ukusno in izdatno zdravilo, katero ureja funkcije prebavnih organov. Razpošilja je izdelovatelj v zabojčkih po 12 steklenic. Jedna steklenica velja 10 kr. (712-62)

Cesarja Jožefa trg.

Sanio do nedelje.
Odpri vsak dan od 9. ure s jutraj do 9. ure zvečer. (806-9)

F. Bayer-ja
PANOPTIKUM.

PETER LUKAS

Ljubljana, Kongresni trg št. 17

priporoča se slav. p. n. občinstvu v napravo

ortopedičnega obuvala

vseh vrst po novem tehničnem strokovnem sistemu z ozikom na anatomije noge. (800-3)

Naročila, tudi zunanja, izvršujejo se najhitreje, solidno in elegantno.

KAROL TILL, Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Svinčniki

iz tovarnic: L. C. Hardmuth & Comp. v Budejovicah; A. W. Faber v Parizu, za dijake, risarje, arhitekta, stenografe, mizarje, gozdarje in za urade; svinčniki za kopiranje in za umetnike; pastelni svinčniki in taki za skladišča, železnice in uredništva. Svinčniki za listnice.

Peresa

iz tovarnic: Karol Kuhn & Comp. na Dunaji; D. Lionhardt & Comp. v Birminghamu; F. Soennecken v Bonnu; potem Klapsova, Grainerjeva, Rasnerjeva, avstrija, knjižna, korespond., konkordija, Št. Jurij, ženska, stenografska, risalna, ničla, Dunav in aluminijaska peresa.

Vse

šolske potrebščine

za pisanje, risanje in slikanje, za vse šole, po naročilu gg. profesorjev.

Velika izbera

risalnih skladnikov, risal itd.

Prirodopis

v podobah.

Živalstvo v 250 podobah

v porabo (456-19)

pri nazornem pouku.

23 slik v krasnem bojnem tisku na kartonu.

Cena vezanemu izvodu gld. 1'90.

Žrebanje že v četrtek!

Žrebanje že v četrtek!

Velika Praška razstavina loterija.

(707-24)

Glavna dobitka:

100.000

goldinarjev

50.000

V Ljubljani se dobivajo lozi pri **J. C. MAYER-JU.**

Lozi po 1 gld.

Lozi po 1 gld.

URAN & VEČAJ

izdelovatelj pečij iz glinastih snovij

Ljubljana

Gradišče, Igriške ulice št. 8

priporočata slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo

pečij z glinastih snovij.

Izdeluje vsakovrstne peči v raznih oblikah po najnovjših modelih, isto tako v najpriprostejši obliki, z zagotovilo najnižje cene in trpežne snovi, lične izvršitve in poštene postrežbe. (815-3)

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (860-1)

R. RANZINGER

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

Učenec

vešč slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, sin poštenih roditeljev, vsprejme se v trgovino z mešanim blagom. — Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (853-1)

Izborna kuharica

štedljiva, pridna in čedna, z mnogoletnimi svedočbami, prosi službe. — Več izvedeti v pisarni Fiux (v trafikli) na Bregu št. 6. (855)

Založnik tovarne za platno.

Viljem Sattner

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 20 (757-9)

priporoča za bodočo sezono po znanih nizkih cenah dobrosortovano zalogo

prtenega, modnega in manufakturnega blaga

od priproste do najfineše vrste. Lepe novosti jesenskega in zimskega blaga za obleke, črne in v vseh drugih modnih barvah; posebnosti pristno angleškega in hrnskega modnega blaga za oblačila za gospode, flanelne odevje, predlagači, navadni in salonski prostirači, preproge, angora-kožice, tkani in natisnjeni perilni barhanti i. t. d. i. t. d.

Novosti kupujejo se vsak dan.

Najnovjši modni časniki so na razpolaganje.

Blago za obleko, dvojnato široko, meter po 50 kr. in več.

Plateno-damasna namizna oprava.

Platneni robci, sifoni in gradlini.

Angleškega časopisja sodba o prof. Jäger-ja volneni obleki.

Angleški svetovni list „TIMES“ piše:

„Mogoče, da bode vzbudil dr. Jäger-ja sistem začasno revolucijo v načinu opravljanja.

Reformovana obleka, ki so jo odobrili in vsprejeli tisoči Nemecev, Rusov in Angležev, udomačila se je tudi v nas na mednarodni zdravstveni izložbi (kjer je bila premovana z zlato svetinjo) ter je videti v zalogi Fore Street 42 (založnik William Benger Sons) vsa po Jäger-jevem načinu izdelana oblačila. Nekateri najodličnejših reformatorjev v zdravstvenem oziru vsprejeli so Jägerjevo normalno obleko, a na Nemškem proužročila je v trgovini velikansk prevrat in to ne samo v Stuttgartu, kjer prebiva dr. Jäger, nego tudi drugod, a nosili so jo celo odlični možje, kakor feldmaršal grof Moltke in drugi.

Ako se ta način obleke vsprejme, bodo gotovo trpeli trgovinski interesi nekaternikov, kajti svet je vedno protiven novotarijam, če so tudi naperjeni proti velikim pogreškom. Dokazi za ta sistem so pa tako trdni, uspehi tako poznati, da je gotovo umestno razložiti vso stvar, prepuščajoč občinstvu, da po nasvetu dr. Jäger-ja: „Vse poskusite, najboljšo pa vsprejmite.“

Jedina koncesijonovana tovarna mojih normalnih spodnjih oblačil so:

W. Benger-ja sinovi v Bregenz-u.

(734)

Prof. dr. G. Jäger.

Anton Schuster v Ljubljani

Špitalske ulice

„Pri Tončku“

priporoča

najnovjše, najlepše in najcenejše

dežne plašče za dame, jopičc, ovratnike, kolobarje, tricot-taille, fichu-je,

potem blago za žensko obleko, za jesen in za zimo, moderno blago, francosko in angleško za gospode, vse vrste preprog in prostirač, linoleja, blago za pohišje, usnjeni tuče in uloge za postelje, platnino, chiffone, barhant, namizno prtenino in brisalke, himalajske tkanine, peluche, žamete v vseh barvah, najlepše naglavne robce itd.

Opomnja.

Opozarjam posebno cenjene svoje p. n. naročnike, da dajem vse konfekcijske izdelke iz najboljšega uležanega svojega blaga na Dunaji izdelati, da torej katerokoli zaželeno konfekcijsko stvar iz Dunajskih katalogov izdelam za 20% ceneje in to v 14 dneh ter jamčim, da bode dobro stala. Slučajno potrebne male poplave izdelam in jemlje mero Dunajska šivilja, katero sem v to svrhu vsprejel nahaš v svojo trgovino.

(737-5)

Z odličnim spoštovanjem

zgorajnji.

Naznanilo.

ANTON PRESKAR

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

javlja slavnemu občinstvu najudaneje, da je otvoril svojo (833-3)

trgovino z moškimi oblačili

ter prosi, upiraje se na svojo dolgoletno delovanje, obilih naročil.

ANDR. DRUŠKOVIC

trgovec z železnino

Mestni trg 10 LJUBLJANA Mestni trg 10

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnikov, nagrobnih križev, kuhinjskega in vsakovrstnega poljedelskega orodja, kovanje za okna in vrata, cementa i. t. d.,

sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

Fine (416-23)

vodne pile in žage

za kojih izbornost se jamči, po najnižji ceni.

M. Neumann

v Ljubljani, Slonove ulice

priporoča

za gospode:

Za gld. 24 Cheviot-obleko, dvovrstno, plavo in črno, izborne kakovosti;

za gld. 16 dobro vrhajo suknjo v modernih barvah;

za gld. 25 izboren menčikov, podšit s finim sukvom v vseh barvah, elegantno izdelan.

Za dečke:

Za gld. 8 do 18 obleke iz dobrega in finega blaga;

za gld. 10 do 18 zimski menčikov ali paletot, jako trpežen in gorek.

Za otroke od 3 do 10 let:

Za gld. 4 do 13 obleke, najnovjšega kroja iz dobrega blaga;

za gld. 7 do 15 zimski menčikov ali paletot, dobro podšit.

Bogata zaloga salonskih oblek, hlač, suknj iz nevaljarega sukna za gospode in dečke, potovalnih plaščev, kratkih s kožuhevino podšitih suknj, kožuhovalin za mesto in potovanje itd. itd. po najnižjih cenah.

Za dame:

Elegantni moderni dežni plašči in dežni paletoti iz solidnega blaga najnovjših vzorčkov;

najnovjše ogrinjače (Cub) v ukusnih barvah;

moderne žakete in pol-paletote najnovjšega kroja;

moderni plašči, fino in ukusno izdelani;

jako elegantni zimski plašči, paletoti in okrogli ogrinjali, podšiti s kožuhevino ali brez podšivov;

velika izbër krasnih plüch-pol-paletotov in plaščev iz najboljšega blaga, fino in ukusno.

Za dekleta in otroke

velika izbër elegantnih in solidnih dežnih plaščev, žaketov in zimskih plaščev po najnovjšem kroju.

Naročila po meri vsprejemajo se i za damno, kakor za moško konfekcijsko blago, ter se izdelujejo na Dunaji po najnovjši modi. (859)

Najlepši
in
najcenejši

otročji vozički

pri **Antonu Obrezi,**
tapecirarji (454-21)
v Ljubljani, Šelenburgove ulice, 4.
Novo, fino in močno blago.

Dijak ali učiteljski pripravnik ali pa gospodičina

dobi stanovanje in dobro hrano. Glasovir je v brezplačno uporabo. — Ali se pa tudi vsprejmeta dve osebi samo v stanovanje (lastna soba) in dobé iste zajutrak.
Več o tem se izve iz prijaznosti v prodajalnici gospoda **Maksa Brus-a** nasproti Šenklavški cerkvi št. 13. (543-2)

Visoko provizijo,
stalno plačo,
predplačo
dam vsakomur, ki se
hoče baviti s prodajo srečk
in srečkinih knjžic na obroke.
Menjalnica H. Fuchs
Pešta, Fran Deakove ulice 12.

Kuverte
uradne
in trgovske
(846) priporoča
'Narodna Tiskarna'
v Ljubljani.

J. GIONTINI
trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani
ima v zalogi:

Bazar	za četrt leta glđ. 1.62,	po pošti glđ. 1.92
Frauenzeitung	1.50,	1.56
Modenwelt	—75,	—81
Mode Elegante	1.—,	1.20
„ Wiener	1.50,	1.56
Land u. Meer	1.93,	2.06

Nova naročila se začno sedaj. Vsprejemajo se naročbe na vse tu- in inozemske liste in časnike in se računni najnižja cena. — Ravnokar je izšel:

Wiener Bote 1892. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.
Stenski koledar, nemšk in slovensk, po 25 kr., po pošti 28 kr. (856-1)

Najboljše sredstvo

Prebavno vino
(Vinum digestivum Breymesser)

iz knezoškofjske dvorne lekarne v Briksenu
Mr. F. C. Breymesserja
je najboljše in najsigurnejše sredstvo,
da se hitro lečijo vsakovrstne motitve prebavljanja ali zapeka.
Cena velike steklenice z navodilom za porabo
1 glđ. Dobiva se v lekarni gosp. **J. Svobode**
v Ljubljani. (595-23)

Prebavno vino za bolni želodec!

Otvoritev gostilne.

Podpisane naznanjam slavnemu p. n. občinstvu, da sem prevzel gostilno „pri št. 12“ v Kolodvorskih ulicah št. 12 ter obečam, da bodem skrbel za dobro in pristno vino, sveže pivo, dobre in cene jedi in pazno postrežbo. Obilnega obiska proseč, priporočam se z odličnim spoštovanjem
Janez Majselj.
(802-3)

Za bolne in zdrave

najboljše hranilno sredstvo, silno potrebno za zdravje, priznано od zdravnikov kot „izvrstno“ in od mnogih bolnikov s spričali najtopleje priporočeno, je (826-2)

Trnkóczy-jeva hmeljna sladna kava

z dobrim ukusom in lepo dišavo.
Zavitok s 1/4 kg. velja 30 kr. — Jako ceno pridejo zavitki 4 kg.
Dobiva se po poštni adresi pri **Ubaldu pl. Trnkóczy-ju**, lekarju v Ljubljani; na Dunaji imajo zalogo lekarji: **Viktor pl. Trnkóczy**, V. okraj, Hundsturmstrasse 113; **dr. Oto pl. Trnkóczy**, III. okraj, Radetzkyplatz 17; **Julij pl. Trnkóczy**, VIII. okraj, Josefstadtstrasse 30; v Gradci (Štajersko): **Vendelin pl. Trnkóczy**, lekarj; nadalje v vseh lekarnah, prodajalnicah dišav, kupeih itd. itd.
Prekupci imajo obilen rabat.

Koncipijent

z večletno prakso, slovenskega in nemškega uradovanja več, išče službe. Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“ (830-2)

Nujno se išče kuhara

za fino hišo, 8-10 glđ. **Dekle za vsako delo,** dobra stalna služba, 5-7 glđ. — **Pisarna Flux** (v trafikli) na Bregu št. 6. (851)

Plesavnica.

Podpisane usojam se javiti cenjenemu p. n. občinstvu, da sem otvoril dne 1. oktobra t. l. na Bregu št. 20, v barona **Cojza** hiši plesavnico.

Poučevalo se bode v posamnih oddelkih in po lahki in dobri, najmodernejšim zahtevam ustrežajoči metodi.

Ob nedeljah in praznikih
ZABAVNI VEČERI
od 6. do 9. ure.

Nadejé se mnogobrojnega obiska, priporoča se z odličnim spoštovanjem
Alfonso Cilenti
učitelj plesa.
(825-4)

Oglasila se vsprejemajo vsak dan od 10.—12. ure dopoldne in od 3.—5. ure popoldne v imenovanem lokalu.

V AMERIKO.
VOŽNJI LISTKI
(135-35) pri
nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7 **DUNAJ.**
Prospekti in pojasnila točno in zastonj.
Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Zobni zdravnik iz Berolina
UNIV. MED.
DR. R. JACOBI
Stari trg št. 4 **Ljubljana** I. nadstropje
ordinuje od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne;
ob nedeljah od 9.—11. ure dopoldne; za siromake ob petkih
od 9. do 10. ure dopoldne. (852-1)

Novo racionalno zdravljenje.
Vsem bolnim na živcih
se najtopleje priporoča 21. izdaja izšle brošure
Romana Weissmann-a
Ueber Nervenkrankheiten, Vorbeugung und Heilung.
Dobiva se zastonj (332-13)
v lekarni **J. Svobode** v Ljubljani.
Spričevala znanih zdravnikov.
Neškodljivo.

DITMAR-SVETILKE

najbogatejša zaloga za vse potrebe razsvetljenja,
pri primeroma neznatni porabi petroleja največja svetilnost.

Palilnik ima svetilno moč 4 do 157 sveč.

MIZNE SVETILKE STENSKE SVETILKE VISEČE SVETILKE
LESTENCI LAMPICE
SVETILNE

STOLPNE SVETILKE s čipkastim okriljem in SVETILKE S STOJALI

R. DITMAR, c. kr. privilegovana TOVARNA SVETILK na DUNAJI, 3/1.

Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami. (845-1)